

Osculum salatum o el record d'un petó salat en un cinema

Un relat de: [Antígona](#)

Avui ens distancien milers de quilòmetres. No hi ha camps líquids entre nosaltres - com va referir-se Quevedo a la mar en un dels seus primers sonets -, però no em sembla que les aigües sempre hagin de ser sinònim de llunyania insondable, sinó que més aviat crec que els països posseeixen una feixuguesa més gran, la que arrossegueu les pàtries, els territoris, els éssers que les habiten... I tan sols sóc capaç de sentir-me impotent davant la distància que ens separa i el temps que ens esgota; la mateixa sensació que em mena, minut rere minut, a una desesperació i una soledat que creixen igual que un nadó dins el ventre de qui en serà la mare. Creient que si sortia de casa aconseguiria que - almenys per unes hores - fugissin les quimeres que okupen el meu pensament, la seva constant presència, vaig caminar fins que les meves passes van decidir aturar-se davant la porta d'un cinema. No vaig saber recordar quan va ser la darrera vegada que hi havia entrat sol. Vaig dirigir-me d'esma a la taquilla principal i vaig demanar que em venguessin una entrada per la propera pel·lícula que estigués a punt de començar. La noia va consultar l'ordinador i després de pronunciar un títol que la meva memòria no va retenir, va afegir que la sessió s'iniciava en deu minuts. Sàpiga que no hi ha cap altra entrada venuda per aquesta pel·lícula. Vull dir que si d'aquí a un quart d'hora ningú més no decideix veure-la, vostè estarà sol a la sala. Li ho dic per si s'hi repensa; hi ha molta gent que tem aquest tipus de solitud, va dir-me la noia - mirant-me als ulls per primera vegada - mentre prenia el bitllet que jo li allargava a través de la guixeta. La taquillera va justificar amb insistència que el film era bo però que potser ja duia massa setmanes en cartell i, a més, els dimarts ningú no està per cinemes.

Disposades l'una al costat de l'altra - les sales - vaig entrar a la que segons abans m'havia indicat l'home amb cara letàrgica i vestit d'uniforme que m'estripà l'entrada en passar. Era molt petita, només tenia deu o dotze fileres, les dues últimes amb dos i tres seients arreglats a la paret. Vaig asseure'm a la penúltima, com si el suposat espectador que s'hagués de decidir a venir a veure la "concorreguda" pel·lícula en l'últim moment, desitjés mantenir l'anonimat avergonyit de la seva manca de puntualitat i volgués asseure's al final.

Després d'una incessant pluja de publicitat on marques de cosmètics i de roba anunciaven els seus magnífics, fantàstics i insuperables productes i escoles universitàries prometien un futur que ni de somni, van començar a aparèixer els noms dels actors a la pantalla sobre un fons negre, revelant els rostres que donarien vida als personatges a què la retina s'hauria d'acostumar durant el que serien les quasi tres hores següents de la vida de l'espectador, que era el que, si fa no fa, durava el llargmetratge.

Mentiria si fos capaç d'afirmar quanta estona vaig trigar fins arribar-me a desentendre del tot de l'argument. Deu minuts? O potser cinc segons? No ho sé; en tot cas, l'únic rostre que parlava, que es movia, que reia, que besava... era el seu, no pas el de l'actriu, esborrat des de l'instant primer, des de la primera de les escenes. D'ençà que va marxar, aquella matinada xafogosa i agra de dissabte, que no hi ha hagut cap dia - ni cap vesprada, és clar - que no recordés els últims moments que vaig passar amb ella. També foren en un cinema, hores abans de perdre-la (prefereixo creure que temporalment) i de perdre el seny, o el que me'n resta, durant les setmanes incertes que va dir-me que seria lluny. Recordo les seves mans - nascudes en seda -, juganeres, intentant atrapar les meves mentre batallaven per entrar en territori prohibit i envair-lo, prometent un combat breu però constant i assegurant, sempre, que en cada final, una pipa de la pau seria encesa.

El soroll de la porta que s'obria, darrere meu, em va fer aterrar a la realitat. Dos nois agafats de la mà s'assegueren a la fila del davant. Al cap i a la fi, de poc van servir les butaques que conscientment els havia reservat en entrar.

Però hi ha batalles que sempre es guanyen, per això, després de lidiar amb perseverança i amb el seu consentiment, va entregar-me les claus de la rendició. Quan vaig endinsar-me a la fortalesa els seus ulls em van observar atemorits i amb un xic de vergonya. No sabia realment què és el que em volien dir però davant el dubte i el desconcert de la profunditat de la seva mirada vaig enretirar de seguida la mà i vaig desviar les pupil·les a la pantalla. No crec que hi romanguessin gaire estona perquè sense que tingués temps d'adonar-me'n, la vista se'm feu fosca, obturada pel seu rostre, que se'm va acostar amb vehemència i em fregà els llavis. Vaig tancar els ulls i vaig sorprendre'm - com feia cada vegada - davant l'estremiment que em produïa la trobada dels nostres epidermis; havia oblidat que la mescla que en sortia de confondre la humitat dels dos paladars era l'últim dels petons d'aquella tardor que no feia més que començar.

Mai no havia plorat mentre besava. Traslladar a les paraules l'estranya sensació que em recorregué el cos i l'ànima és un treball estèril, inútil, com el qui intenta sobrevolar la mar amb unes ales de cera i s'acosta massa al Sol. Al final naufraga, les ales es fonen. Ícar se n'adonà tard. Fou una mescla de temor, prohibició, tendresa i dolor, amargor i tristesa. Acabaren en plor, aquest va ser el meu naufragi. En els seus llavis trobava el consol momentani, el plaer que proporciona besar la persona que estimes però que paral·lelament, no deixa d'evocar-te que serà el primer record que enyoraràs cada dia després de la seva partença i, de fet, des de l'instant en què te n'adones, ella ja et comença a mancar. Tot d'una, intentar capturar el seu alè es converteix en una batalla pírrica difícil de controlar.

És aterridor enyorar una cosa quan encara es té. És per això que vam plorar - jo defugint dels tabús que

eximeixen els homes de fer aquest acte tan poc anodí i ella eixugant-se de seguida les llàgrimes fingint una fortalesa que en aquells moments no existia - ens mancava el present com si mai no l'estiguéssim vivint, com si es tractés d'un somni que hagués de trencar-se i caure a terra des de la bombolla de son en què havia nascut. De vegades, quan els nostres cossos es troben i sense pensar-s'ho decideixen cosir-se l'un a l'altre anhelant no ésser mai més separats, la meva ment s'escapa i es passeja per llocs del tot ignorats pel meu conscient, indrets que el meu pensament no freqüenta en estat natural: tan aviat recorda una imatge o una frase que feia oblidades en algun racó de la memòria, com recita mentalment la lletra d'una cançó de quan era un nen. Aquest fenomen també va comparèixer al cinema aquell dia, durant la breu unió dels nostres llavis. Davant la constant i quasi adhesiva presència dels clàssics a la meua vida, vaig especular sobre si mai s'havia escrit algun poema que parlés d'això, d'algun "petó salat" descrit per Catul, Horaci o Properci, un osculum salatum, podrien haver anomenat, i que ara potser hauria esdevingut un tòpic més de la literatura, un memento mori o un carpe diem qualsevol. Que aquests pensaments m'assaltin de tant en tant no fa oblidar-me de l'estat concret en què visc. No, al contrari; estic convençut que fantasia i realitat tenen alguna cosa en comú, un fil conductor que els relaciona i que potser més d'un deixaria caure que Freud hi tindria molt a dir.

De tant en tant sentia rialles, però davant la dificultat de discernir entre allò real i allò que no ho és, dubtava de si provenien de la parella del davant o del meu subconscient, que escarnia el patetisme de la situació en què em trobava. Aquesta és la part negativa dels pensaments intrusos. Realment m'havia tornat boig; no em refereixo tan sols a la segona realitat ontològica que de vegades fa incursions al meu jo, sinó sobretot a la condició de què era presa, al sentiment que em lligava irremissiblement a ella i al record d'aquella nit.

De sobte, com el qui al sentir-se una gota al braç mira amunt i comprova que s'ha posat a ploure, vaig sentir la llum a les pupil·les, la pel·lícula s'havia acabat. Vaig trigar en aixecar-me i quan finalment em vaig decidir, vaig eixugar amb la màniga del jersei la humitat en què nedaven els meus ulls. A la sortida, un dels dos nois - el que duia ulleres - m'aguantà la porta i amb el fil de veu que es crea quan s'està molta estona sense pronunciar cap mot em va dir: Distreta, oi? La meua estranyesa fou tanta que la meua reacció va ser nul·la, així que li vaig contestar: Perdona, com dius?. La pel·lícula, que és divertida, em contestà amb resignació, i se n'anà. Vaig deduir que el film era una comèdia.

Se'm fa difícil comprendre per què mai no ens expliquen la part fosca, tenebrosa, negativa de l'amor. Sempre ens la presenten com la panacea a la infelicitat o a la solitud i cap vegada com allò que perverteix el teu ésser fins a límits que ets incapaç d'imaginar. L'amor et destrossa la vida, te la fa miques com l'huracà que assola tot el que es troba pel davant sense miraments ni contemplacions. És clar que proporciona felicitat, petits moments que ingènuament et fan sentir la persona més afortunada i especial del cosmos. Però al final resulta que res no és cert i no trigues gaire a descobrir-ho. Una mirada que mata, un petó que no arriba, un comentari sense importància que per tu resulta crucial, una conversa agredolça, una carícia mal rebuda, algun "t'estimo" fora de temps... i la seva temuda partida en el moment en què tot semblava començar a rutllar. L'intentaràs odiar tot atribuint-li els pitjors dels defectes, et retrauràs mil vegades com és que vas perdonar-li aquella traïció que sempre havies jurat no deixar passar a ningú, que ara ja no la tindries i tot això ja ho hauries suportat i potser fins i tot paït. T'adones que les paraules no serveixen per a res més que per a torturar-te i maleeixes el destí per haver-te fet d'aquesta m

anera, sabent com seria tot de senzill si haguessis nascut simple, amb una personalitat banal, sense plecs ni giragonses que dificultessin encara més el camí. O potser és que tots caiem en l'error de considerar-nos especials, peculiars, diferents, quan en realitat només ho pensem perquè ens fa por reconèixer la pròpia mediocritat i enmig d'aquest peix que es mossega la cua, la temença a descobrir-nos fa que mai no acabem de conèixer els altres. Però ara ella és lluny i saps que series capaç de regalar un tros d'existència per poder-la veure, poder sentir-la només uns segons, perquè al cap i a la fi, quant fa que has deixat d'existir? Tan sols ets una més de les incomptables preses d'aquest sentiment i saps que res ni ningú t'alliberarà; en el fons tampoc ho vols perquè és l'única raó que et queda per seguir en aquest món i ara només et consola recordar el darrer dia. Enveges i maleeixes injustament tot allò que ara l'envolta i les persones amb qui es relaciona i sents una estranya gelosia de tu mateix per totes aquelles vegades que vas tenir-la entre els teus braços i no ho vas saber valorar prou.

Et retorna al cap la textura i el gust dels seus llavis molls per les llàgrimes salades, ja no saps si seves o teves, i a mida que passen els dies notes com sempre hi ha algun detall que se t'escapa, els records se't tornen cada dia més confusos i desitges de manera violenta saber reproduir mentalment les seves carícies, la seva veu, les seves ninetes fixes sobre els teus ulls i que mai no has estat capaç d'aguantar durant més de cinc segons... Per un moment et sembla que tot està sent un malson del que ella et traurà amb suavitat quan et senti gemegar; però no serà així perquè el neguit encara perdurarà quan t'adonis que passen massa dies des de l'osculum salatum en aquella sala de cinema mig buida i ella ja sigui tan sols un reflex borrós i vague respirant a l'altra banda del continent.